

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIŲ
TAURO RUTKŪNO, VINCENTO VOBOLVIČIAUS IR
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIAUS**

**IŠVADA
DĖL STRAIPSNIŲ APIE DARIAUS KAMINSKO VEIKLĄ VERTINIMO IR KĖDAINIŲ
APYGARDOS NR. 43 RINKIMŲ KOMISIJOS 2020 M. RUGSĖJO 30 D. SPRENDIMO
NR. AK-24**

2021 m. balandžio 12 d. Nr. 3-62 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2021 m. vasario 19 d. gavo Dariaus Kaminsko skundą (reg. Nr. 1-278(7.9) dėl Kėdainių apygardos Nr. 43 rinkimų komisijos (toliau – Kėdainių ARK) 2020 m. rugsėjo 30 d. sprendimo Nr. AK-24, kuris priimtas nagrinėjant 2020 m. rugpjūčio 1 d. VRK gautą pranešimą (reg. Nr. 1-2315(7.9) dėl portale rinkosaikste.lt paskelbtų 12 straipsnių apie kandidatą Darių Kaminską. Neturint duomenų, ar Kėdainių ARK pateikė sprendimą D. Kaminskui, sprendimas persiustas 2021 m. vasario 9 d.

2. Kėdainių ARK 2020 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. AK-24 (VRK reg. Nr. 1-4076(7.9), 1-4078(7.9) politinė reklama pripažino tris portale rinkosaikste.lt skelbtus straipsnius: „Kėdainių infrastruktūros projektams iš valstybės – daugiau kaip milijonas eurų“, „Šviesiosios gimnazijos priestatas auga akyse“, „Gatvėms ir keliams tvarkyti gavo beveik 900 tūkst. eurų“.

3. Skunde dėl šio ARK sprendimo:

3.1. nurodoma, kad straipsniuose pateikti įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai „*apie rajoną pasiekiančias investicijas ir valstybės politikų veiklą, t. y. bendrą Vyriausybės, savivaldybės ir Seimo atstovo darbą. Jokios informacijos, kurios skleidimu būtų propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa straipsnyje nėra, todėl pagal įstatymą tai nėra laikoma politine reklama.*“

3.2. D. Kaminskas nurodo, jog yra viešas asmuo, nevengęs atsakomybės atsakyti į visuomenės informavimo priemonių klausimus apie darbinę veiklą. Remdamasis Konstitucinio Teismo nutarimais dėl Seimo nario teisių ir veiklos nepertraukiamumo, pažymi: „*iki 2020 m. lapkričio 13 d. vykdžiau LR Seimo nario pareigas. Prasidėjusi rinkimų kampanija nėra priežastis, kuri nutrauktų Seimo nario veiklos įgaliojimus, teises ir pareigas.*“

3.3. Prašoma VRK persvarstyti Kėdainių ARK priimtą sprendimą ir minėtų straipsnių nepripažinti politine reklama.

3.4. Su skundu pateikti 7 Kėdainių rajono savivaldybės raštai, pagrindžiantys, kad dėl tarpininkavo dėl valstybės investicijų pritraukimo pagal Kėdainių rajono projektus buvo kreiptasi į Seimo narį D. Kaminską.

4. VRK 2021 m. vasario 25 d. posėdžio metu nuspręsta minėtą skundą perduoti tirti VRK nariams Taurui Rutkūnui ir Vincentui Vobolevičiui bei Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

5. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d. Darius Kaminskas buvo išsikėlęs kandidatas Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 43. Savarankišku politinės kampanijos dalyviu registruotas 2020 m. gegužės 7 d. VRK nario sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S26. Politinės kampanijos sąskaita atidaryta 2020 m. balandžio 29 d.

6. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad politinė reklama – *valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

7. Įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad politinė reklama nelaikomi: *1) ne politinės kampanijos laikotarpiu skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, jų valdymo organų veiklą, išskyrus atvejus, kai tokiais pranešimais yra agituojama per būsimą politinę kampaniją balsuoti valstybės politiko, politinės partijos ar jos nario interesais arba už tokius pranešimus yra atsilyginama ar numatoma atsilyginti; 2) politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą; 3) politinės kampanijos laikotarpiu per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas.*

8. VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75 patvirtintų Rekomendacijų dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu (toliau – Rekomendacijos) 3.1 papunktyje numatyta, jog politinė reklama nelaikoma *politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, kandidatų veiklą, susijusią su kandidato darbine ar nuolatinio pobūdžio visuomenine veikla, informacija, kuria nesiekiama paveikti rinkėjų motyvacijos balsuojant rinkimuose arba kurią skleidžiant nepropaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programos.*

9. Kaip numatyta Rekomendacijų 5 punkte, kad *įprastinio pobūdžio informacija nebūtų laikoma politine reklama, rekomenduojama nenaudoti rinkimų šūkių, rinkimų numerių, specialiai ir*

pabrėžtinai neišryškinti kandidato pavardės, nedėti jo nuotraukos į pirmą periodinio spaudos leidinio puslapį, grafiškai apipavidalinant vengti didelio formato kandidato atvaizdų, naudoti dalykinį, o ne agitacinį stilių, nedėti informacijos apie politiko asmenines ir kitas su jo veikla nesusijusias savybes, jo šeiminių gyvenimą, pomėgius, laisvalaikį.

10. Kėdainių ARK nagrinėjo 12 publikacijų, iš jų 3 pripažino politine reklama.

11. Dėl gegužės 7 d. portale rinkosaikste.lt ir gegužės 12 d. laikraštyje „Rinkos aikštė“ skelbtos publikacijos¹ „Kėdainių infrastuktūros projektams iš valstybės – daugiau kaip milijonas eurų“ nustatyta:

11.1. straipsnyje informuojama apie keturiems Kėdainių rajono infrastruktūros projektams (Kėdainių ligoninės Neurologijos, Nervų ligų skyriaus-Priėmimo skyriaus rekonstrukcijai, Šėtos socialinio ir ugdymo centro rekonstravimui, Šviesiosios gimnazijos priestatui ir Kėdainių miesto stadiono tvarkymo darbams) Vyriausybės skirtas lėšas.

11.2. Publikacijoje pateikiami Kėdainių rajono savivaldybės direktoriaus Arūno Kacevičiaus ir tuo metu Seimo nario pareigas ėjusio D. Kaminsko komentarai.

11.3. Straipsnis internete iliustruotas 4 nuotraukomis, laikraštyje – 5 nuotraukomis, dviejose iš jų – A. Kacevičius ir D. Kaminskas, kitose matomi objektai, kuriems skirtas finansavimas.

11.4. ARK išvadoje nurodoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 458 „Dėl lėšų skyrimo“² iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų skyrė finansavimą aptariamame straipsnyje aprašomų objektų rekonstrukcijai ir remonto darbams. Pagal minėto nutarimo 1.4 papunktį, asignavimų valdytojams iš viso skirta 345 000 000 (trys šimtai keturiasdešimt penki milijonai) eurų Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano 4 tikslo „Skatinti ekonomiką“ priemonei „Spartinti investicijų programas – skirti papildomų lėšų“ įgyvendinti.

11.5. Kaip nurodyta ARK išvadoje, D. Kaminskas publikacijoje net kelis kartus apibūdinamas kaip asmuo, svariai prisidėjęs prie lėšų gavimo straipsnyje nurodytų objektų statybai, pvz., A. Kacevičiaus komentaruose: 1) *„kartu su Seimo nariu Dariumi Kaminsku vyko ilgas ir nuolatinis darbas, centrinei valdžiai akcentuojant, kaip svarbu mūsų rajono žmonėms, kad visi šie projektai būtų papildomai finansuojami. <...>* 2) *Tai bendras savivaldybės mero, vicemero, visos administracijos darbas kartu su parlamentaru Dariumi Kaminsku.* 3) *Darbas buvo nuoseklus ir ilgalaikis. Jis prasidėjo nuo pat pirmųjų dienų, vos tik D. Kaminskas tapo Seimo nariu, dar kai rajone valdančioji dauguma buvo visai kita.“* Pastaroji mintis laikraščio straipsnyje išspausdinta raudonu padidintu šriftu.

11.6. ARK išvadoje pažymima, kad A. Kacevičius yra visuomeninio judėjimo „Mūsų krašto sėkmei“ steigėjas ir pirmininkas, o D. Kaminskas taip pat yra šio judėjimo aktyvus narys ir

¹ <https://www.rinkosaikste.lt/naujienos/aktualijos/kdaini-infrastruktros-projektams-i-valstybs-daugiau-kaip-milijonas-eur>

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/5d6ede96904d11ea51db668f0092944?jfwid=bkaxmajj>

steigėjas. ARK nurodo, kad 2019 m. savivaldos rinkimuose šis judėjimas dalyvavo rinkimuose į Kėdainių rajono savivaldybės tarybą. Todėl ARK išvadoje nurodoma, kad *„cituoti A. Kacevičiaus komentarai gali būti vertinami kaip politiškai naudingi kandidatui, dalyvausiančiam 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose“*. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad A. Kacevičius, viešai prieinamais duomenimis, 2017–2018 m. buvo Seimo nario D. Kaminsko padėjėjas³.

11.7. Publikacijoje išspausdinti ir paties D. Kaminsko komentarai apie finansavimo pritraukimą ir panaudojimą. Jo mintis: *„labai džiaugiamės, kad dėl bendro darbo, kurį atlikome kartu su Vyriausybės vadovu Sauliumi Skverneliu, ministerijų atstovais ir Kėdainių rajono savivaldybės vadovais, sulauksime nemažos finansinės injekcijos, kuri leis sėkmingai tęsti mūsų kraštiečiams labai svarbius projektus“* laikraštyje išspausdinta tris kartus: straipsnio turinyje, po D. Kaminsko nuotrauka ir kaip atskira citata padidintu ir raudonai paryškintu šriftu.

11.8. ARK straipsnį pripažino politine reklama, nes juo *„siekiama ne tik informuoti skaitytojus apie rajoną pasiekusias lėšas infrastruktūriniam projektams, bet ir vykstančios politinės kampanijos metu propaguoti D. Kaminską kaip politiką, kurti išskirtinai teigiamą įspūdį apie šį 2020 m. Seimo rinkimuose dalyvausiantį kandidatą, priskiriant jam nuopelnus dėl Kėdainių r. infrastruktūros projektams LR Vyriausybės skirto finansavimo.“*

12. Dėl birželio 4 d. portale rinkosaikste.lt ir birželio 2 d. laikraštyje „Rinkos aikštė“ skelbto straipsnio⁴ „Šviesiosios gimnazijos priestatas auga akyse“ nustatyta:

12.1. publikacijoje rašoma apie Kėdainių Šviesiosios gimnazijos priestatui Vyriausybės skirtą finansavimą, glaustai informuojama apie vykdomus darbus.

12.2. Straipsnis internete iliustruotas 5 nuotraukomis, laikraštyje – 6 nuotraukomis: keturiose iš jų matomi vykdomi darbai, vienoje – S. Skvernelis ir gimnazijos direktorė, po laikraščio nuotrauka pažymima: *„Darius Kaminsko kvietimu Šviesiojoje gimnazijoje viešėjęs Premjeras Saulius Skvernelis įsitikino, kad priestatas gimnazijai yra būtinas <...>“*. Kita nuotrauka yra D. Kaminsko, jos priedas žymi: *„Darius Kaminskas: Šviesioji gimnazija šalia jau šiemet skirtų 100 tūkst. eurų gauna papildomą 300 tūkst. eurų sumą. Tai yra be galo didelis postūmis į priekį.“*

12.3. Straipsnyje paryškintu ir padidintu šriftu yra išspausdinta D. Kaminsko citata: *„su šiais pinigais gimnazijos priestato išorinę dalį galima būtų praktiškai šiemet ir užbaigti. Tai leistų priartinti galimybę anksčiau pagerinti mokymo kokybę, suteikiant moksleiviams daugiau erdvės, o ir ugdymas atnaujintose patalpose būtų malonesnis ir kokybiškesnis.“*

12.4. ARK pažymi, kad *„straipsnyje D. Kaminskas apibūdinamas kaip asmuo, prisidėjęs prie lėšų gavimo publikacijoje nurodyto objekto statybai“*. Cituojant Darių Kaminską apie tai, kad jo pastangomis į gimnaziją buvo prikviešti ir su problemomis bei vykdomomis veiklomis susipažinti galėjo premjeras S. Skvernelis, švietimo, mokslo ir sporto ministras A. Monkevičius ir Seimo

³ <https://www.kedainiai.rvb.lt/arunas-kacevicius/>

⁴ <https://www.rinkosaikste.lt/naujienuos/aktualijos/viesiosios-gimnazijos-priestatas-auga-akyse>

Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas E. Jovaiša, tęsiama: „visus ypač sudomino Sėkmės ir lyderystės mokyklos veikla, todėl įrodyti, kad Šviesiajai gimnazijai reikia priestato, nebuvo sudėtinga – visi joje pabuvoję tą būtinumą matė“, – sakė aktyviai prie papildomų lėšų gavimo dirbęs ir tiesiogiai prisidėjęs kraštiečiai parlamentarai Darius Kaminskas.“

12.5. ARK išvadoje taip pat pažymima, kad „straipsnyje, be D. Kaminsko, cituojama ir Kėdainių rajono savivaldybės Statybos ir turto skyriaus vyr. specialistė <...>, tačiau jos komentarai nėra pateikti kaip išnašos (išdidinti ir pateikti išskirtiniu kitos spalvos šriftu), kaip tai padaryta su dalimi D. Kaminsko pateiktų komentarų, todėl darytina išvada, kad tokiu būdu siekiama atkreipti skaitytojų dėmesį būtent į šio politikos pasisakymus.“

12.6. Kėdainių ARK taip pat atkreipė dėmesį, kad apie gautą finansavimą Šviesiosios gimnazijos rekonstrukcijai ir svarų Seimo nario D. Kaminsko indėlį finansavimui gauti portale rinkosaikste.lt ir laikraštyje „Rinkos aikštė“ jau buvo rašoma 2020 m. gegužės 7 d. ir 12 d. publikacijoje „Kėdainių infrastuktūros projektams iš valstybės – daugiau kaip milijonas eurų“. Rengiant šią išvadą pastebėta, kad dalis iš anksčiau skelbto straipsnio „Kėdainių infrastuktūros projektams iš valstybės – daugiau kaip milijonas eurų“ (šios išvados 11 punktas) šiame straipsnyje pakartotos informacijos yra išskirta, tai yra naudojama prieraše po D. Kaminsko nuotrauka (12.2 papunktis) ir paryškintoje D. Kaminsko citatoje (12.3 papunktis). Taip pat šiame straipsnyje dar kartą nurodoma, kad „Šviesiosios gimnazijos priestatui pernai iš valstybės biudžeto skirta 50 tūkst. eurų, šiemet buvo skirta dar 100 tūkst. eurų, o visai neseniai šiam objektui gauta ir papildomų lėšų – net 300 tūkst. eurų.“

12.7. Išanalizavusi straipsnį, ARK padarė išvadą, kad, „publikacija siekiama ne tik informuoti skaitytojus apie objekto rekonstrukcijos eigą, bet dar kartą priminti šio asmens nuopelnus gaunant finansavimą, tokiu būdu vykstančios politinės kampanijos metu propaguoti D. Kaminską kaip politiką, kurti išskirtinai teigiamą įspūdį apie šį 2020 m. Seimo rinkimuose dalyvausiantį kandidatą“.

13. Dėl birželio 16 d. portale rinkosaikste.lt ir birželio 13 d. laikraštyje „Rinkos aikštė“ skelbto straipsnio⁵ „Gatvėms ir keliams tvarkyti gavo beveik 900 tūkst. eurų“ nustatyta, kad:

13.1. Straipsnyje rašoma apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Kėdainių rajono gatvių ir kelių remontui skirtas lėšas.

13.2. Straipsnis iliustruotas Seimo nario D. Kaminsko ir Kėdainių savivaldybės administracijos direktoriaus A. Kacevičiaus bei Kėdainių gatvių, kurioms skirtas finansavimas, nuotraukomis, pateikiami minėtų asmenų komentarai. Po D. Kaminsko nuotrauka nurodoma „D. Kaminskas: „Kai gilini esi į savo darbą ir gerai žinai situaciją, tuomet ir argumentų nepritrūksta įrodinėjant, kad mūsų rajonui lėšų tikrai reikia“.

⁵ <https://www.rinkosaikste.lt/naujienos/aktualijos/rajono-keliams-tvarkyti-gavo-beveik-900-tkst-eur>

13.3. Laikraštyje publikacija skelbiama trijuose (1, 3 ir 5) puslapiuose. D. Kaminsko nuotrauka ir išskirtos straipsnio citatos apie D. Kaminską yra skelbiamos 3 puslapyje, nors jis pats cituojamas 5 puslapyje. Penktame puslapyje yra paryškinta A. Kacevičiaus citata apie Birutės gatvę, nors ši tema aptariama 3 puslapyje.

13.4. Kaip matyti straipsnyje ir nurodyta ARK išvadoje, D. Kaminskas kelis kartus apibūdinamas kaip asmuo, svariai prisidėjęs prie lėšų gavimo: *„Kėdainių rajonas ir toliau muša valstybės investicijų pritraukimo į mūsų rajoną rekordus. Pasirodo, tai, jog čia į infrastruktūros objektus, kurių statybos jau ne vienerius metus buvo gerokai įstrigusios, dar šiemet bus investuotas daugiau kaip milijonas eurų, gautas iš valstybės, yra ne vienintelė gera žinia. Vos pradėjus investuoti šiuos pinigus, rajoną pasiekė ir kita ne mažiau svarbi naujiena – tarpininkaujant kėdainiškiui Seimo nariui Dariui Kaminskui, Kėdainiams skirti dar beveik 900 tūkst. eurų.“* Savivaldybės administracijos direktorius A. Kacevičius, pažymėdamas apie papildomą finansavimą didesniai gatvių skaičiui, nurodo: *„finansavimą jų remontui pavyko gauti tik sėkmingai tarpininkaujant mūsų kėdainiškiui Dariui Kaminskui. Šis žmogus išties yra geras derybininkas ir puikus diplomatas, kuriam atviros mūsų šalies vadovų durys, tad jam padedant ir šį kartą buvo paisyta mūsų prašymų“*. Redakcija taip pat pažymi, kad *„dar daugiau kaip 600 tūkst. eurų papildomai pavyko gauti po D. Kaminsko susitikimų su Vyriausybės atstovais.“*

13.5. Kaip nurodyta ARK išvadoje ir minėta pirmiau, A. Kacevičiaus komentarai gali būti vertinami kaip politiškai susijusio asmens pasisakymai siekiant kurti išskirtinai teigiamą kandidato 2020 m. Seimo rinkimuose įspūdį. Abu asmenys yra visuomeninio judėjimo „Mūsų krašto sėkmei“ steigėjai, A. Kacevičius – pirmininkas, D. Kaminskas – narys, taip pat A. Kacevičius 2017–2018 m. dirbo D. Kaminsko padėjėju Seime.

13.6. ARK išvadoje pažymi, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. balandžio 22 d. nutarimu Nr. 412 „Dėl lėšų skyrimo“⁶ iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų skyrė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai 150 000 000 (šimtą penkiasdešimt milijonų) eurų valstybinės ir vietinės reikšmės keliams rekonstruoti ir taisyti (remontuoti) ir įpareigojo Susisiekimo ministeriją arba jos įgaliotą instituciją Vyriausybės nustatyta tvarka paskirstyti šią sumą Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir savivaldybėms. Kaip nurodo ARK, tą pačią dieną Vyriausybė nutarimu Nr. 422⁷ patvirtino Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų valstybinės ir vietinės reikšmės kelių rekonstrukcijos, taisymo (remonto) darbams paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašą, kuriuo vadovaudamasis susisiekimo ministras lėšas savivaldybėms skyrė atrankos komisijos atrinktiems projektams. Kėdainių rajono savivaldybės gatvių remontui finansavimas skirtas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 3-347⁸ ir

⁶ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/fb079e03855b11eaa51db668f0092944?jfwid=-1819or1efv>

⁷ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/f4900370861711eaa51db668f0092944/asr>

⁸ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a40f1c509ebe11eaa51db668f0092944?jfwid=-hobqcepnv>

2020 m. birželio 5 d. šio įsakymo pakeitimu Nr. 3-363⁹. Pagal įsakyme Nr. 3-363 nurodytą Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (Covid-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų keliams taisyti (remontuoti) paskirstymo sąrašą, daugiau nei 39 milijonai eurų buvo skirti iš viso 44 savivaldybėms ir Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos.

13.7. ARK išvadoje pažymi, kad *„straipsnyje nėra akcentuojami kitų valstybės ar savivaldybės institucijų specialistų ar jų vadovų nuopelnai gaunant valstybės finansavimą Kėdainių r. esantiems infrastruktūros projektams, bet pabrėžtinai akcentuojamas svarus D. Kaminsko indėlis.“* ARK nurodo, kad straipsnyje tai pakartota 4 kartus, 2 iš jų – paryškintu arba paryškintu ir padidintu šriftu.

13.8. ARK pripažino šį straipsnį politine reklama, kadangi *„straipsnio „Gatvėms ir keliams tvarkyti gavo beveik 900 tūkst. eurų“ turiniu siekiama ne tik informuoti skaitytojus apie rajoną pasiekusias lėšas infrastruktūros projektams, bet ir vykstančios politinės kampanijos metu propaguoti D. Kaminską, kurti išskirtinai teigiamą įspūdį apie šį 2020 m. Seimo rinkimų kandidatą, priskiriant jam nuopelnus dėl Kėdainių r. infrastruktūros projektams LR Vyriausybės skirto finansavimo.“*

14. VRK atkreipė dėmesį į tai, kad politinės kampanijos laikotarpiu skelbtose publikacijose išryškinamos kandidato į Seimą teigiamos asmeninės savybės: D. Kaminskas straipsniuose pristatomas kaip labai darbštus, Kėdainių kraštui nuosekliai dirbantis Seimo narys, geras derybininkas ir puikus diplomatas, svariai prisidėjęs prie Kėdainių rajonui valstybės skirtų didelių investicijų. Visose aptartose publikacijose pateikiami D. Kaminsko komentarai dėl skirto Vyriausybės finansavimo, visuose straipsniuose yra jo nuotrauka bei padidintu ir paryškintu šriftu išspausdinti jo pasisakymai ar komentarai, kuriuose jis minimas. Dviejose publikacijose pateikiamas Kėdainių savivaldybės direktoriaus komentaras apie uolą ir nuoseklų parlamentaro darbą, kuriuo kuriamas teigiamas kandidato įvaizdis. Laikytina, kad tokia informacija propaguoja D. Kaminską, kandidatą 2020 m. Seimo rinkimuose, ir gali paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose.

15. Kėdainių ARK aptariamų straipsnių vertinimas nepaneigia Seimo nario teisės teikti informaciją apie savo darbinę veiklą, atsakyti į visuomenės informavimo priemonių klausimus, informuoti rinkėjus. Tiriant pranešimą buvo nagrinėjamas politinės kampanijos laikotarpiu laikraštyje „Rinkos aikštė“ ir portale rinkosaikste.lt paskelbtų konkrečių straipsnių turinys ir vertinama atitiktis politinės reklamos sąvokai.

16. Pastebimos sąsajos tarp šių trijų publikacijų ir D. Kaminsko skleistos politinės reklamos, pvz., apie jo indėlį finansavimui Kėdainių infrastruktūros projektams gauti, Vyriausybės narių paramą ir vizitus:

16.1. 2020 m. rugsėjo 1 d. laikraštyje „Rinkos aikštė“ skelbtoje D. Kaminsko politinėje reklamoje „Ką padarė Darius Kaminskas per 4 metus Seime?“ (užs. Nr. 18), kuri pažymėta ir

⁹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2cddc105a76411eaa51db668f0092944>

apmokėta pagal Įstatymo numatytus reikalavimus, nurodoma: *„mano iniciatyva Kėdainių rajone suorganizuotas pirmasis oficialus Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio vizitas. Rezultatas – išspręstas Kėdainių Šviesiosios gimnazijos priestato ir stadiono rekonstrukcijos statybų finansavimas.“* Politinėje reklamoje taip pat pažymima, kiek lėšų skirta minėtai gimnazijai ir miesto stadionui.

16.2. 2020 m. rugsėjo 5 d. laikraštyje „Rinkos aikštė“ skelbtoje D. Kaminsko politinėje reklamoje „Ką padarė Darius Kaminskas per 4 metus Seime?“ (užs. Nr. 20), kuri pažymėta ir apmokėta pagal Įstatymo numatytus reikalavimus, nurodoma, jog kandidatas *„ženkliai prisidėjo prie valstybės investicijų pritraukimo į Kėdainius“*. Pažymint gautas sumas ir išvardijant 6 objektus, kuriems skirtas finansavimas, pridedama: *„išrinktas į Seimą ĮSIPAREIGOJU pritraukti į Kėdainių rajoną dar daugiau investicijų“*.

16.3. Dariaus Kaminsko politinės reklamos lankstinuke „Informacija Tau!“ (spausdino UAB „INDIGO print“, užs. Nr. 35116):

16.3.1. Pažymima, kad *„Jūsų balsas – tai įpareigojimas man atsakingai dirbti užtikrinant Kėdainiams lėšas kultūros centro renovacijai, stadionui, Šviesiosios gimnazijos priestato statyboms, vaikų darželių renovacijai, sparčiam kelių ir gatvių tvarkymui“*.

16.3.2. Pateikiama informacija, minėta išvados 16.1 papunktyje: *„mano iniciatyva rajone pirmą kartą per 30 nepriklausomos Lietuvos metų suorganizuotas pirmasis oficialus Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio vizitas. Rezultatas – išspręstas Kėdainių Šviesiosios gimnazijos priestato ir stadiono rekonstrukcijos statybų finansavimas. Gimnazijai skirta 400 000 eurų, stadionui – 934 000 eurų.“* Pridėta nuotrauka, kurioje matomas D. Kaminskas ir S. Skvernelis.

16.3.3. Pažymima, kad D. Kaminsko iniciatyva Kėdainiuose organizuoti Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininko Eugenijaus Jovaišos vizitai, taip pat Švietimo, mokslo ir sporto ministro Algirdo Monkevičiaus vizitas.

16.3.4. Nurodoma: *„aktyviai dirbau su LR valdžios institucijomis įrodant ir pritraukiant lėšas: Kėdainių kultūros centro rekonstrukcijai – 1 milijonas 865 tūkstančiai eurų, Šėtos socialiniam ir ugdymo centrui – 250 tūkstančių eurų <...>“*.

16.3.5. Pažymima: *„gavus 300 000 eurų pradėta Nervų ligų skyriaus rekonstrukcija.“*

16.4. 2020 m. rugpjūčio 27 d. laikraštyje „Rinkos aikštė“ išspausdinta politinė reklama (užs. Nr. 10), kurioje išreiškiamas S. Skvernelio palaikymas: *„Darius – žodžio žmogus, siekiantis atsakingai spręsti tiek Kėdainių, tiek Lietuvos žmonių problemas. Dirbdamas valdančiojoje koalicijoje, Seimo narys Darius Kaminskas pasižymėjo darbštumu, savo nuomonės turėjimu ir pagarbiu elgesiu kolegų atžvilgiu. Dariumi Kaminsku tikrai galima pasitikėti.“* Po įrašų pasirašo Saulius Skvernelis, politinė reklama iliustruota jo ir D. Kaminsko nuotrauka.

16.5. To paties turinio S. Skvernelio atsiliepiamas apie D. Kaminską išspausdintas ir 2020 m. spalio 3 d. laikraščio politinėje reklamoje (užs. Nr. 34).

17. Atsižvelgiant į tai, kad Darius Kaminskas valstybės finansavimą, skirtą Kėdainių rajono infrastruktūrai gerinti, pristato kaip savo nuopelną ir tokiu būdu propaguoja save kaip kandidatą, laikytina, kad straipsniai, kuriuose skelbiama ta pati žinutė, taip pat yra politinė reklama. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, jog D. Kaminsko užsakytoje politinėje reklamoje, kaip ir redakcijos „Rinkos aikštė“ skelbtuose straipsniuose, yra minimi D. Kaminsko inicijuoti S. Skvernelio, E. Jovaišos, A. Monkevičiaus vizitai į Kėdainius. Taigi, informacija, kuri pateikiama aptartuose straipsniuose, buvo naudojama ir D. Kaminsko užsakytoje politinėje reklamoje, kurios dalis skleista tame pačiame laikraštyje, kuriame skelbtos aptariamos publikacijos.

18. Įvertinus straipsnių turinį, apipavidalinimą bei informacijos pakartotinį skelbimą, laikytina, kad Kėdainių ARK objektyviai išnagrinėjo straipsnius ir pagrįstai pripažino internetiniame portale rinkosaikste.lt skelbtas publikacijas: „Kėdainių infrastuktūros projektams iš valstybės – daugiau kaip milijonas eurų“, „Šviesiosios gimnazijos priestatas auga akyse“, „Gatvėms ir keliams tvarkyti gavo beveik 900 tūkst. eurų“ politinė reklama. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad politinė reklama buvo pripažinti tik dalis pranešėjo nurodytų straipsnių.

19. Pagal Įstatymo 15 straipsnio 1 dalį, *politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos*. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politinė reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė*.

20. Pagal Įstatymo 16 straipsnio 4 dalį, *politinės kampanijos laikotarpiu iki rinkimų ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus įkainius ir sąlygas, pateiktus Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 30 dienų iki rinkimų ar referendumo dienos*.

21. 2020 m. gruodžio 11 d. laikraščio „Rinkos aikštė“ redakcija elektroniniu paštu (reg. Nr. 1-5795(7.9) pateikė straipsnių kainas politinės reklamos įkainiais.

Straipsnis	Skelbimo datos	Kaina
„Kėdainių infrastuktūros projektams iš valstybės – daugiau kaip milijonas eurų“	Portale: 2020 m. gegužės 7 d. Laikraštyje: 2020 m. gegužės 12 d.	150 Eur 728 Eur
„Šviesiosios gimnazijos priestatas auga akyse“	Portale: 2020 m. birželio 4 d. Laikraštyje: 2020 m. birželio 2 d.	150 Eur 551,20 Eur
„Gatvėms ir keliams tvarkyti gavo beveik 900 tūkst. eurų“	Portale: 2020 m. birželio 16 d. Laikraštyje: 2020 m. birželio 13 d.	150 Eur 1 227,20 Eur
Iš viso		2 956,40 Eur

22. Pagal Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 1 punktą, *politinės kampanijos išlaidomis pripažįstami politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos ir*

prisiimti įsipareigojimai, skirti politinei reklamai ar kitai agitacinei medžiagai gaminti ar platinti bet kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis ar bet koku kitu viešu būdu.

23. Įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad kiekvieno politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos išlaidų dydis negali viršyti šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatytų didžiausių politinės kampanijos išlaidų dydžių.

24. Įstatymo 17 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad visos politinės kampanijos pajamos ir politinės kampanijos išlaidos ar priimti finansiniai įsipareigojimai registruojami politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje. To paties straipsnio 7 dalyje numatyta, kad politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje, vadovaujantis VRK patvirtintu Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašu, nurodomos visos politinės kampanijos pajamos ir išlaidos bei priimti įsipareigojimai (pagal išlaidų grupes).

25. Pagal Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (patvirtinto 2016 m. gegužės 18 d. VRK sprendimu Nr. Sp-51) 58 punktą, *Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis žiniaraštyje nenurodė politinės kampanijos pajamų ar išlaidų (ar jų dalies), arba pripažinusi, kad politinės kampanijos dalyviui buvo perduoti daiktai, suteiktos paslaugos laikytini politinės kampanijos pajamomis ar išlaidomis, papildo žiniaraštį, jame nurodydama Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintas politinės kampanijas pajamas ar išlaidas.*

26. Pagal Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (patvirtinto 2016 m. birželio 9 d. VRK sprendimu Nr. Sp-82) 30 punktą, *Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis nenurodė politinės reklamos (ar jos dalies), papildo dalyvio ataskaitą dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių, nurodydama joje Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintą politinę reklamą, kurios politinės kampanijos dalyvis nenurodė šioje ataskaitoje.*

27. 2020 m. lapkričio 10 d. pateiktoje Dariaus Kaminsko 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nurodytos politinės kampanijos išlaidos – 15 703,30 Eur. Į politinės kampanijos finansavimo ataskaitą įtraukus nustatytą politinės reklamos kainą politinės reklamos įkainiais (2 956,40 Eur), didžiausias leistinas savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos išlaidų dydis (42 500 Eur) nebūtų viršytas. Nedeklaruotos politinės kampanijos išlaidos sudarytų 6,96 proc. didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Netenkinti pareiškėjo prašymo ir pripažinti politine reklama:

1.1. straipsnį „Kėdainių infrastuktūros projektams iš valstybės – daugiau kaip milijonas eurų“, publikuotą portale rinkosaikste.lt (2020 m. gegužės 7 d.) ir laikraštyje „Rinkos aikštė“ (2020 m. gegužės 12 d.);

1.2. straipsnį „Šviesiosios gimnazijos priestatas auga akyse“, publikuotą portale rinkosaikste.lt (2020 m. birželio 4 d.) ir laikraštyje „Rinkos aikštė“ (2020 m. birželio 2 d.);

1.3. straipsnį „Gatvėms ir keliams tvarkyti gavo beveik 900 tūkst. eurų“, publikuotą portale rinkosaikste.lt (2020 m. birželio 16 d.) ir laikraštyje „Rinkos aikštė“ (2020 m. birželio 13 d.).

2. Pripažinti paslėpta politinė reklama 1 punkte nurodytus straipsnius.

3. Pripažinti, kad internetinio portalo rinkosaikste.lt ir laikraščio „Rinkos aikštė“ redakcija pažeidė Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 15 straipsnio 2 dalį, skleisdama nepažymėtą politinę reklamą.

4. Pripažinti išsikėlusio kandidato Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 43 Dariaus Kaminsko 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos išlaidomis nustatytą politinės reklamos kainą politinės reklamos įkainiais:

4.1. už straipsnį „Kėdainių infrastuktūros projektams iš valstybės – daugiau kaip milijonas eurų“, publikuotą portale rinkosaikste.lt (2020 m. gegužės 7 d.) ir laikraštyje „Rinkos aikštė“ (2020 m. gegužės 12 d.), – 878,00 Eur;

4.2. už straipsnį „Šviesiosios gimnazijos priestatas auga akyse“, publikuotą portale rinkosaikste.lt (2020 m. birželio 4 d.) ir laikraštyje „Rinkos aikštė“ (2020 m. birželio 2 d.), – 701,20 Eur;

4.3. už straipsnį „Gatvėms ir keliams tvarkyti gavo beveik 900 tūkst. eurų“, publikuotą portale rinkosaikste.lt (2020 m. birželio 16 d.) ir laikraštyje „Rinkos aikštė“ (2020 m. birželio 13 d.), – 1 377,20 Eur.

5. Pavesti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui papildyti 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitą ir Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį šio sprendimo 4 punkte nurodytomis išlaidomis.

Komisijos narys

Tauras Rutkūnas

Komisijos narys

Vincentas Vobolevičius

Vedėja

Lina Petronienė

Darbuotoja

Milda Pocevičiūtė